

ODBORNÁ SKUPINA „RST“

**AGENTURY OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY ČR**

AOPKČR

- Organizační složka státu
- Nuselská 39, Praha
- 24 S CHKO, 13 (12) krajských středisek
- Ne S NP (4) a S CHKO Šumava
- Dílčí kompetence mimo CHKO (NPR, NPP, CHÚ na PUOS...)

Východiska

- Požadavek na rekreační a sportovní využití volné krajiny a přírodního prostředí je velmi vysoký a má trvale rostoucí trend
- Kromě tradičních aktivit (např. pěší turistika, cyklo nebo vodní turistika, horolezectví) se masově rozvíjejí nové způsoby aktivního využití volného času
- Zvyšují se nároky na infrastrukturu a služby
- Veřejný prostor je omezeným přír. zdrojem

Východiska

- OP je odpovědna za zachování příznivého stavu přírodního prostředí a CHÚ
- Poznání přírody a krajiny je podmínkou pro změnu chování občanů směrem k trvalé udržitelnosti
- Aktivní rekreace může být prostředkem poznávání
- OP kromě regulace musí umožnit prožitek návštěvníka a podílet se na interpretaci

Východiska

- Existuje přirozená kolize veřejných zájmů OP a CR
- OP provádí management CHÚ, aby byla připravena na návštěvníky, v rámci výkonu státní správy reguluje návštěvnost
- Existují regionální a institucionální rozdíly v přístupu orgánů OP ke srovnatelným aktivitám

OS RST

- Je pracovním orgánem AOPK ČR, zřízena ředitelem v roce 2005
- Členové jmenovaní zaměstnanci AOPK a přizvaní spolupracovníci, nově zástupci NP
- Zadání: „OS RST monitoruje situaci v jednotlivých CHKO, zpracovává návrhy na jednotný postup všech pracovišť AOPK a v případě potřeby zpracovává i doporučení pro MŽP“

OS RST

- Činnost není časově limitována
- Schází se dle potřeby, nejméně 2x ročně
- Formuluje základní cíle své činnosti a nástroje k jejich dosažení

1 Zmapování aktivit

1. Sestavit přehled aktivit s významným vlivem na přírodu a krajinu v CHKO (i mimo)
2. Zpracovat analýzy vlivů jednotlivých aktivit na přírodu a krajinu
3. Vyhodnotit váhu konkrétních aktivit v jednotlivých CHKO (CHÚ, regionech...)
4. Sledování vývoje aktivit a jejich vlivů

Pozn.

- ***Vybrány prioritní aktivity:** pěší turistika, cyklistika, sjezdové lyžování, běžecké lyžování, horolezectví, orientační běh, jízda na koni, vodní sporty, letecké sporty, motorismus, geocaching, hromadné akce...*
- ***Zpracovány profily aktivit:** popis (co,kdo), vliv na přírodu a krajinu (+,-), trendy, potenciál, infrastruktura, možnosti regulace a legislativa, partneři a protivníci, zastoupení a váha v jedn.CHKO, přínosy aktivity mimo OPK, možnosti kvantifikace, příklady řešených střetů v CHKO (+,-)...*

Metodické poznámky k regulaci sportovních aktivit v CHKO

HOROLEZECTVÍ

I. ANALÝZA

Popis aktivity, členění :

Pohyb ve vertikálním terénu po přírodních útvech vlastní silou, v současné době nelze redukovat na klasicky pojmávaný alpinismus a využívání „cvičných skal“ jako přípravu pro výstupy ve velehorách. Horolezectví se štěpí na řadu svébytných disciplín s odlišnou základní filosofií, subkomunitou jejich provozovatelů a v neposlední řadě i s různou dynamikou rozvoje a impaktu disciplíny na přírodní prostředí. Mezi disciplínami pochopitelně existují velké průniky věcné, personální nebo třeba etické.

- Velehorské lezení - s ohledem na charakter terénů v ČR ve své čisté podobě prakticky nepřichází v úvahu (vícedélkové výstupy, náročný přístup a sestup, nároky na orientaci, plánované nebo nouzové bivaky, vliv objektivního nebezpečí – pády kamení, změny počasí ...). Částečně lze provozovat na některých místech Karkonoš (KRNP), jinak pouze terény pro nácvik velehorských lezeckých technik (např. severní oblast Bořně u Biliny – NPR).
- Pískovcové lezení (včetně některých nepískovcových oblastí vycházejících z „pískovcové filosofie“) – specifická disciplína charakteristická pro oblast České tabule a navazujícího Saského Švýcarska. Historie cca 150 let, tuhá pravidla, vysoká etika lezení – v poslední době ohrožovaná erozí „moderními“ přístupy, se snahou o maximální eliminaci rizika a zvýšení technické obtížnosti výstupů. To v kombinaci s obecnou citlivostí pískovcových terénů vůči poškození představuje významné riziko zvýšeného narušování přírodního prostředí.
- Skalní sportovní lezení – provozované zejména na vápencích, vyvřelých a metamorfovaných horninách. Česty zajištěné fixními prostředky, dojišťování v průběhu výstupu sporadicky. Vysoká až extrémní technická obtížnost lezení, velmi snížená míra subjektivního rizika.
- Bouldering – krátké výstupy krajní obtížnosti na nízké skalky nebo balvany bez použití jištění lanem.
- Ledové lezení – výstupy ledopády za použití stoupacích želez a cepinů.
- Drytooling – období ledového lezení, kdy se cepinů a stoupacích želez používá k postupu po nezaledněné skále.
- Lezení na umělých stěnách – převážně v halách a sportovních areálech
- Průlezové disciplíny – navazují na jiné outdoorové aktivity : Spelealpinismus (přesah do speleologie), Skialpinismus (přesah do sjezdového lyžování), Survival, Outdoorové víceboje

Vliv na přírodu a krajinu :

Hledání pozitivního vlivu by bylo velmi spekulativní. Tradiční využívání skalních terénů pro horolezectví v přijatelné podobě může snad v některých případech pomoci blokovat jiné, méně přijatelné, způsoby využívání.

Možné negativní vlivy lze shrnout v následujících bodech :

- Poškození povrchu skal a vegetačního krytu vlastním lezením – markantní zejména na měkkých pískovcích

2 Sjednocení přístupu v rámci AOPK

1. Analýza přístupu jednotlivých správ CHKO ke konkrétním aktivitám
2. Vytipování zdrojů konfliktů, návrhy jejich systémových i příležitostných řešení
3. Zpracování doporučení a metodických návodů (stejný přístup, variantní postupy)
4. Doporučení pro tvorbu plánů péče o CHKO a MZCHÚ

3 Sjednocení přístupů všech OOP

1. Analýza přístupu ostatních orgánů OP (S NP, MŽP, KÚ) ke konkrétním aktivitám
2. Sdílení metodických doporučení AOPK se správami NP a ostatními OOP
3. Návrhy doporučení pro metodickou a koncepční práci a rozhodovací praxi MŽP

4 Dosažení vzájemné informovanosti OOP a partnerů

1. Komunikace s veřejností, podnikateli veřejnou správou, sdělovacími prostředky (informování o východiscích a postojích OP, získání zpětné vazby)
2. Pověření jednotlivých členů OS RST jako „specialistů“ pro trvalý kontakt a jednání s partnery v rámci konkrétních aktivit

Kontakty

- ***Ing. Jiří Hušek**, vedoucí pracovní skupiny,
Správa CHKO Jizerské hory, U Jezu 10,
460 01 Liberec, tel. 482 428 999,
[jiri.husek @ nature.cz](mailto:jiri.husek@nature.cz)*
- ***Mgr. Ondřej Vítek**, tajemník pracovní skupiny,
AOPK ČR, Nuselská 39,
140 00 Praha 4, tel. 247 082 111
[ondrej.vitek @ nature.cz](mailto:ondrej.vitek@nature.cz)*